

ДЕЛОНЕ́ Робер (Delaunay Rober; 12. 04. 1885, Париж — 25. 10. 1941, м. Монпельє, Франція) — французький живописець, графік, скульптор, художник театру. Чоловік [С. Делоне-Терк](#). Навч. у студії сценографа Е. Ронсена (Париж, 1902–04). Захопився ефектами симультан. кольор. контрасту. Створив 1909–11 серії гірських пейзажів, де увів в експрес. динам. композиції кубістично розчленовані форми. Будинок Д. у Парижі став своєрід. клубом, де зустрічалися франц., нім. та укр. митці. Був знайомий із [В. Кандинським](#). Учасник мистецьких виставок від 1911. Член кубістич. групи «Золотий перетин» (1912), асоц. «Коло і квадрат», «Абстракція-творчість». Д. звернувся до безпредмет. живопису, заклавши основи орфізму — однієї з форм європ. [абстракціонізму](#), відомої також під назвою симультанізм. У франц. кубізм Д. разом з дружиною додав яскраву колорист. гаму; симультанічні пошуки продовжив також у декор. мистецтві. У серії «Вікна» (1912) композиції вибудовано з призматич. форм, у гранях яких мерехтять відображення невидимих предметів; у серіях «Диски» і «Кругові форми» (1912–13) за допомогою контраст. кольорів створ. оптичну ілюзію руху. Абстрактні полотна Д. — пластичні конструкції без метафіз. тлумачень. 1914–20 у Португалії, Іспанії співпрацював із Рос. балетом С. Дягілева (декорації до вистави «Клеопатра» А. Аренського, 1918). Від 1920 — у Парижі. Брав участь у вечорах і мист. акціях дадаїстів

(оформлення книжок, буклетів, театр. вистав). Автор реаліст. портретів друзів — А. Бретона, Л. Арагона, В. Маяковського (усі — 1920-і рр.); серій абстракцій — «Чисті ритми», «Нескінченні ритми» (обидві — 1930-і рр.); друк. графіки, плакатів. Розробляв дизайн керам. виробів, розписував техніку. Спільно з дружиною виконав низку монум.-декор. робіт для Всесвіт. виставки у Парижі (1937). Окремі роботи зберігаються в Нац. музеї сучас. мистецтва у Парижі.

Основні праці

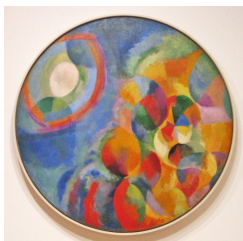
Du cubisme à l'art abstrait. Paris, 1957; The new art of color: the writings of R. and S. Delaunay. New York, 1978; Zur Malerei der reinen Farbe: Schriften, 1912–1940. München, 1983.

Рекомендована література

1. G. Vriesen, M. Imdahl. R. Delaunay. Licht und Farbe. Köln, 1967;
2. S. A. Buckberrough. R. Delaunay. The discovery of simultaneity. Ann Arbor, 1982;
3. D. Molinari. R. Delaunay, S. Delaunay. Paris, 1987;
4. R. Delaunay: 1906–1914, de l'impressionnisme à l'abstraction. Paris, 1999.

[О. П. Нога](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Делоне Робер / О. П. Нога // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-21365>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).